

Függőbeszéd a varázsló nappalijában

Budapest Art Week – Szuszpenziók

VASS NORBERT

Tesla Loft, 2018. IV. 17–28.

A Kazinczy utca telebetonozott sivatagában a szokatlan, rügy pattant rousseau-i vadont figyelem a Tesla Loft emeletéről. Az egykori trafóház udvarára kétségkívül beszökött a tavasz. Bágyadt legyeket sejtek lenni, és a virágok körül őgyelgő, lustán döngő sok egyéb bogarat, idebenn azonban valami más zsiszeg.

Kiállítási enteriőr, Tesla Loft, a háttérben jobbra Ferenczy Zsolt, az előtérben balra Gyórfy László munkája

Mintha nem is a szűk lépcsőfeljárón jöttem volna, hanem Kerekes Gábor disztópikus léghajói tettek volna le a másodikon. Az ablak mellé installált hatalmas, vékony, átlátszó műanyaglapokat világvégi vitorlákként rezgeti meg időnként a gyenge szél. Rozsdaette, zsúfolt, napelemes halálsillagoknak tűnnek. Leszedált tankok, leszedett repülőgépek, különféle lőfegyverek és autóröncsök kollázslemeiből ragasztotta őket össze az alkotó. Mintha a Mad Max-filmek sivár díszletét fakult divatkatalógusok szereplőivel egyszerre röpitette volna a levegőbe. A troposzférában sodródó, összeeskábált oázisok bizonyára az apokaliptikus hajótöröttjeit szállítják. Egy kicsit így érzem magam idebenn én is.

Ahogy a Kukla Krisztián által kurált *Szuszpenziók* című csoportos tárlat sokféle nyitható címe is sejtetni engedi, felfüggesztett időbe, zárójelbe tett térbe kerültem. A gyógyászatban a szuszpenzió – olvasom a falra ragasztott sorozaton – összerázással elegyíthető készítményt jelent. Galériák, múzeumok

és kiállítóterek egymástól egészségtelenül elkülönült színtereinek „összerázásán” dolgozik a Budapest Art Week is. És a hetvennél is több helyszínt egybefogó rendezvényre készült kiállítás mintha magába sűrítene az említett intézménytípusok erőseit, kiindulópontot kínálva így egyrészt a fesztivál programjaihoz, dobantót másfelől a kortárs képzőművészet világába. Az Art Week eszmeiségének esszenciája foglaltatik tehát itt össze. Nem ördögtől való ezért a jelenkori alkotók messzebből hermetikusan tűnő, távoli világára láthatósági mellényt adó kezdeményezésként gondolunk a tárlatra. Vagy épp a szcénát kevésbé ismerők számára készített ínycsiklandó csalétekként. A *Szuszpenziók* fontos missziót vállal ezzel, és színvonalasan teljesíti is a kitűzött célt, de látnunk kell azért azt is, hogy a vázolt értelmezési keret egyszersmind be is határolja a kiállítás horizontját ötletes, de léghajókönyvű összefüggésrendszer felépítettségét segítően elő.

A tíz alkotó műveiből válogató tárlat nem elégszik meg ugyanis annyival, hogy technikailag nagyon sokféle – acélszobortól tükörinstallációig, videótól olajfestményig – munkát mutasson be, hanem finom asszonáncokkal össze is köti azokat. Ez utóbbit ránk, látogatókra bízva helyesebben, így amennyiben könnyed asszociációknak engedünk utat, nem nehéz kapcsolatokat találnunk a Loftban látható műtárgyak között. Ráadásul százféle úton indulhatunk.

Bármerről kezdjük is, érezni a tiszta, érzékenyen szabdaltnak steril melankóliáját. Mintha egy magányos varázsló nappalijába tévedtünk volna, amelynek a tulajdonosa holdtölte után tevékeny csak, reggelre ezért megdermed minden, ami éjjel mozgásba jött. Erre a felemelő és borzongató megfagyottságra lelünk, bármerre nézzünk is. Ferenczy Zsolt műhelyet imitáló installációja akár ezen elképzelés metonímiájának is beillik. Az asztallapon gumicsizmát felejtett valaki, arrébb kerítéslécek és a tyúkketrecskimakett szárad,

Kiállítási enteriőr Csontó Lajos művével, Tesla Loft

egy mini baseballütő pedig lakozásra vár. A mester távol, ki tudja, merre mehetett, addig – sejtethető az üres pórázból – kutyája őrzi a készülő kisvilágot.

Ádám Zsófia széke mintha épp ennél az elképzelt maszeknál várná a sorát. A sötét filccel sűrűn a plexiből készült ülőkéjére írt szöveg azt taglalja, hol szorul renoválásra a szék. Míg olvassuk, összefolynak szemünk előtt a szavak, akárha a kívánt díszítőmintává állnának össze. Ádám filctollat és plexit használ *Vetületek és Kompozíciók 1.* című munkáin is könnyed, szabadkezü op-art illúziókat alkotva így, videójában pedig kipattogatlan kukoricaszemeket alakítanak a digitális habszivacs-golyók. Ebben a membránérzékeny mikrovilágban minden erjed, rezeg.

Hasonló burjánzást ragadnak meg Győrffy László olvadó húst és lágyrészeket kerámiába égető, rajzfilmszerűen mókás és ijesztően groteszk szobrai. A túlzásokba torzult, szétfolyó formákat remekül ellenpontozzák pár lépéssel odább Erős Ágost Koppány *Lig*-sorozatának alakzatba kapaszkodó részecskéi. A tejfehér ötven árnyalatából összerakott LEGO-makettek egyszerre játékosak és komorak, s sok más itt látható munkához hasonlóan a fantáziánkban fejeződnek be.

A szótlán hűvösséget kolorittal kompenzálja Ábel Tamás tükörlapokból kirakott és a fal tülós felén folytatódó légies szivárványa. Akiiket a matt munkák nem tartanak sakkban, e harsány skála cikázásával telhetnek el. És ha Fabricius Anna és Gerber Pál videói mellett visszalassultunk, Zékány Dia *Territorialitás* című olajfestménye előtt egy másodpercre megállíthatjuk az időt. Az enyhén elmosódott,

realisztikus szobabelső fordulópontot sejtet. Költözés előtti vagy utáni, szédült állapot lenyomatát őrzi. A szatyrokba és szemeteszsákokba pakolt élet hagyományosan kisimulással kecsegtető felfordulást jelent. Helyben járó időt, indulás és megérkezés közötti halk sóhajt. Ha tetszik, szuszpenziót.

Zékány Dia képének sajátos folytatását kínálja Csontó Lajos *The New World* című, a plafonról aláeső, fekete PVC-installációja. Csápszerű jelenléte idegenséggel tölt el. Merőben mást, a szénné égett jelen után feszült

Kiállítási enteriőr az előtérben Ábel Tamás művével, Tesla Loft

tanácstalanságot kínál. És míg nézzük, ott vagyunk a felfüggesztett pillanatban mi is. Nem zavarva semmitől, mindentől kellően távol. A perspektívának ritmust adó fém ablakkeretek rácsai között a zöldbe borult udvar is helyet követel a kiállítóterben. Magunkra maradtunk. Mehetünk.